25.11.2019

Hallintovaliokunnalle

Lausunto hallituksen esityksestä 32//2019 vp eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi. Hallituksen esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Ennen lausuntokierrosta valmistelun yhteydessä on kuultu Väestörekisterikeskusta ja Valtiokonttoria sekä asiointivaltuuspalvelua hyödyntäviä suurimpia käyttäjäorganisaatioita.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annettua lakia (571/2016, *tukipalvelulaki*), väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annettua lakia (661/2009, *väestötietolaki*) sekä julkisen hallinnon yhteispalvelusta annettua lakia (223/2007, *yhteispalvelulaki*). Alla on kuvattu esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset suhteessa nykytilaan.

eIDAS-asetuksen vastavuoroisesti tunnustettavat tunnistusmenetelmät käyttöön keskitetyn palvelun (suomi.fi –tunnistus) kautta

Esityksellä parannetaan ulkomaalaisten henkilöiden mahdollisuutta sähköiseen asiointiin Suomessa. Tukipalvelulain muutoksella mahdollistetaan henkilön tunnistaminen luonnollisen henkilön tunnistuspalvelun (eli suomi.fi –tunnistuksen) tarjoamisen yhteydessä myös eurooppalaisten tunnistusvälineiden vastavuoroisen tunnustamisen velvoitteen piiriin kuuluvilla sähköisen tunnistamisen menetelmillä.[1] Kaikki palvelua käyttävät viranomaiset saisivat suomi.fi-tunnistuksen kautta tunnistustapahtuman yhteydessä toisesta jäsenvaltiosta välitettävät henkilön yksilöivät tiedot, kun henkilö käyttää toisen jäsenvaltion komissiolle ilmoittamaa (ja vastavuoroisesti tunnustettavaa) sähköisen tunnistamisen menetelmää.

Eurooppalaisen vastavuoroisen tunnustamisen piiriin kuuluvat sähköisen tunnistamisen menetelmät välitettäisiin luonnollisen henkilön tunnistuspalvelulle kansallisen solmupisteen kautta, jota Väestörekisterikeskus tuottaa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista annetun lain (617/2009, *tunnistuslaki*) 42 c §:n nojalla. Voimassa olevan tukipalvelulain mukaan luonnollisen henkilön tunnistuspalvelussa luonnollinen henkilö voidaan tunnistaa ainoastaan tunnistuslaissa tarkoitettujen vahvan sähköisen tunnistuspalvelun tarjoajien palvelua käyttäen. Nyt esitetty muutos yhdenmukaistaa tunnistuslain ja tukipalvelulain sääntelyä sekä tuo

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 910/2014, sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisiin transaktioihin liittyvistä luottamuspalveluista sisämarkkinoilla ja direktiivin 1999/93/EY kumoamisesta (jäljempänä eIDAS-asetus) 6 artiklassa säädetään sähköisen tunnistamisen menetelmien vastavuoroisesta tunnustamisesta. Artiklan mukaan, kun julkisen sektorin elimen yhdessä jäsenvaltiossa tarjoaman verkkopalvelun käyttö edellyttää kansallisen oikeuden nojalla tai kansallisessa hallinnollisessa käytännössä sähköistä tunnistamista sähköisen tunnistamisen menetelmän ja todentamisen avulla, toisessa jäsenvaltiossa myönnetyt verkkopalvelujen käyttöön tarvittavat sähköisen tunnistamisen menetelmät on tunnustettava ensimmäisessä jäsenvaltiossa kyseisen verkkopalvelun osalta rajat ylittävää todentamista varten edellyttäen, että sähköisen tunnistamisen menetelmä on myönnetty komission 9 artiklan mukaisesti julkaisemaan luetteloon sisältyvän sähköisen tunnistamisen järjestelmän puitteissa. Vastavuoroinen tunnustaminen koskee sähköisen tunnistamisen menetelmiä, jotka ovat varmuustasoltaan yhtä korkeita tai korkeampia kuin asianomaisen julkisen sektorin elimen edellyttämä varmuustaso kyseiseen verkkopalveluun pääsemiseksi ensimmäisessä jäsenvaltiossa.

suomalaisille viranomaiselle ratkaisun, jolla ne voivat täyttää eIDAS-asetuksen mukaisen eurooppalaisten sähköisen tunnistamisen menetelmien vastavuoroisen tunnustamisen velvoitteen.

Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että niiden EU-maiden kansalaiset, joiden käyttämä sähköisen tunnistamisen menetelmä on hyväksytty eIDAS-asetuksen mukaisessa menettelyssä, voivat kirjautua kaikkiin suomalaisiin julkisen hallinnon asiointipalveluihin omalla tunnistusvälineellään. Laissa esitetty toteutustapa tarkoittaa, ettei kaikkien palveluja tarjoavien Suomen viranomaisten tarvitse tehdä muutoksia omiin palveluihinsa, vaan EU-maiden kansalaisten tunnistaminen voidaan hoitaa keskitetysti suomi.fi –tunnistamisella.

Ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelu

Ulkomaan kansalaisten tunnistautumismahdollisuuksia edistetään myös uudella Väestörekisterikeskuksen tarjoamalla palvelulla, jolla korvattaisiin myös ne toiminnallisuudet, joita nykyisen organisaation ja sitä edustavan henkilön tunnistamiseen käytetyn Katso-palvelun yhteydessä on toteutettu ulkomaan kansalaisen tunnistamiseksi. Alas ajettava Katso-palvelu on mahdollistanut ulkomaan kansalaisille yrityksen puolesta valtuuttamisen sähköisen asioinnin keinoin. Mikäli Katso-palvelun tarjoamisen päättyessä ulkomaan kansalaisille ei tarjottaisi korvaavaa tunnistusvälinettä, ei sähköinen asiointi heidän osaltaan enää olisi mahdollista ja ulkomaan kansalaisten tulisi siirtyä käyntiasiointiin.

Ulkomaan kansalaiset, joilla ei ole mahdollisuutta käyttää vastavuoroisen tunnustamisen piiriin kuuluvaa tunnistusmenetelmää tai suomalaista vahvan sähköisen tunnistamisen välinettä, voitaisiin tunnistaa ehdotetun ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelun avulla. Ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelun tarjoajana Väestörekisterikeskus myöntäisi ulkomaan kansalaiselle ensitunnistamisen jälkeen tunnistusvälineen. Ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelulla ei ole tarkoitus korvata vahvan sähköisen tunnistamisen palveluja, joiden hyödyntäminen hallinnossa asioinnissa olisi edelleen pääsääntö.

Ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelua ja tunnistusvälineen myöntämistä sekä ulkomaan kansalaisen tunnistusvälineiden rekisteriä koskevat säännökset ehdotetaan lisättäväksi väestötietolakiin. Palvelua tarjottaisiin julkishallinnolle tukipalvelulain 3 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaisena tunnistuspalveluna, jossa voidaan käyttää muutakin tunnistusmenetelmää kuin tunnistuslaissa tarkoitettua vahvaa sähköistä tunnistamista. Mainitun tukipalvelulain säännöksen alkuperäisenä tarkoituksena on ollut mahdollistaa sellaistenkin henkilöiden sähköinen tunnistaminen, joita ei voida tunnistaa tunnistuslain mukaisella vahvan sähköisen tunnistamisen välineellä.

Ensi vaiheessa ulkomaan kansalaisen tunnistusvälinettä tarjottaisiin käytettäväksi valtuutuksen antamisen yhteydessä (sen jälkeen, kun Väestörekisterikeskus on tukipalvelulain 10 §:n mukaisesti valtiovarainministeriötä ja Liikenne- ja viestintävirastoa kuultuaan hyväksynyt tunnistuspalvelun käytettäväksi valtuutusten antamisessa). Lailla ei rajattaisi ulkomaan kansalaisen tunnistusvälineen käyttötarkoitusta ainoastaan valtuutusten antamiseen. Haasteena julkishallinnon palveluihin kirjautumisessa on nähty, etteivät kansalliset tunnistusratkaisut tai eIDAS-asetuksen mukainen vastavuoroisesti hyväksyttävä tunnistaminen kata riittävässä määrin sitä luonnollisten henkilöiden joukkoa, jolla on tarve tunnistautua julkishallinnon sähköisiin palveluihin. Siksi on tarve mahdollistaa palvelulla ulkomaan kansalaisten tunnistaminen laajemminkin sähköisessä asioinnissa. Väestörekisterikeskus voisi siten tarjota palvelua julkishallinnolle yleisemminkin tukipalvelulain 3 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuna tunnistuspalveluna.

Ulkomaan kansalaisen tunnistuspalvelu mahdollistaa osaltaan vanhan ja kalliin Katso-palvelun alasajon, ja toiminnallisuuksien siirtämisen turvallisempaan suomi.fi –ympäristöön. Ulkomaan kansalaisten tunnistaminen muuttuu tietoturvallisemmaksi, kun siirrytään pois tunnus ja salasana –muotoisesta tunnistamisen tavasta. Tunnistusväline mahdollistaa sellaisten henkilöiden sähköisen asioinnin Suomen viranomaisten palveluissa, jotka eivät voi saada suomalaista vahvan sähköisen tunnistamisen välinettä, mutta joilla on toistuva asiointitarve viranomaisten kanssa yritysten asioiden hoitamisessa.

Valtuutuksen rekisteröinti tunnistusvälineen hakeminen muutoinkin kuin sähköisessä palvelussa ja tähän liittyvien tehtävien hoitamisen mahdollistaminen yhteispalvelussa

Ulkomaan ja myös Suomen kansalaisten sekä erilaisten yhteisöjen mahdollisuutta sähköiseen asiointiin edistettäisiin mahdollisuudella pyytää asiointia koskevan valtuutuksen tai muun tahdonilmaisun rekisteröintiä sekä hakea ulkomaan kansalaisen tunnistusvälinettä muutoinkin kuin Väestörekisterikeskuksen sähköisessä palvelussa. Sähköisessä palvelussa rekisteröinnin edellytykset tarkistetaan perusrekistereistä tai niitä vastaavista rekistereistä ja henkilö tunnistetaan sähköisesti.

Muutoksella mahdollistetaan valtuutuksen tai muun tahdonilmaisun rekisteröinnin pyytäminen ja/tai tunnistusvälineen hakeminen joko kirjallisesti (mukaan lukien sähköinen hakemus) taikka käyntiasioinnin yhteydessä siten, että rekisteröintiä pyytävän henkilöllisyys sekä muut rekisteröinnin edellytykset voidaan tarkistaa rekisteröinnin yhteydessä toimitettavista asiakirjoista silloin kun henkilöllisyyttä tai rekisteröinnin muita edellytyksiä ei voida tarkistaa perusrekistereistä tai niihin rinnastettavista rekistereistä.

Muutoksella mahdollistettaisiin myös käyntiasiakaspalvelu sitä tarvitseville. Lakiesitys laajentaisi asiointivaltuuspalvelun asiakaskuntaa merkittävästi luonnollisiin henkilöihin ja oikeushenkilöhin, jotka tällä hetkellä eivät voi käyttää palvelua muun muassa siksi, että heidän henkilötietojaan tai oikeushenkilöä tai muuta yhteisöä edustavan toimivaltaa ei saada tarkistettua rekisteristä. Asiakirjaselvitykseen perustuva valtuutusten rekisteröinti mahdollistaisi esimerkiksi digitaidottomien, edunvalvojien, edunvalvottavien ja kuolinpesien valtakirjaan perustuvan valtuuttamisen sekä valtuutuksen rekisteröinnin yhteisöjen puolesta silloinkin, kun oikeutta valtuutuksen antamiseen ei voida tarkistaa yksiselitteisesti perusrekisteritiedoista.

Ulkomaan kansalaisten tunnistuspalvelun osalta on myös mahdollistettava tunnistusvälineen hakeminen muutoinkin kuin sähköisesti Väestörekisterikeskuksen palvelussa, jossa henkilön ensitunnistaminen tehdään sähköisen etätunnistamisen menetelmällä. Etätunnistaminen ei välttämättä ole mahdollinen tai se ei onnistu kaikkien henkilöiden kohdalla. Tällöin tunnistusvälineen tarvitseva ulkomaan kansalainen voisi osoittaa henkilöllisyytensä oikeaksi postittamalla julkisen notaarin tai vastaavan toimivaltaisen viranomaisen virallisesti oikeaksi todistaman passin tai henkilökortin kopion, johon ensitunnistaminen perustuisi. Tämän jälkeen henkilölle vahvistettaisiin yksilöivä tunniste, jonka jälkeen Väestörekisterikeskuksen myöntämää ulkomaan kansalaisen tunnistusvälinettä voisi käyttää tunnistautumiseen.

Digi- ja väestötietovirastolla olisi esityksen mukaan mahdollisuus antaa tahdonilmaisujen rekisteröintiin sekä ulkomaan kansalaisen tunnistusvälineen myöntämiseen liittyviä tehtäviä hoidettavaksi yhteispalvelulaissa tarkoitetussa yhteispalvelussa. Uusista yhteispalvelussa hoidettavista tehtävistä säädettäisiin tukipalvelulaissa ja väestötietolaissa – yhteispalvelulain muutoksella mahdollistettaisiin muiden laissa säädettyjen tehtävien hoitaminen yhteispalvelussa. Muutoksella mahdollistetaan edellä kuvattuihin sähköisen asioinnin tukipalvelutuotantoon liittyvien tehtävien hoitaminen viranomaisten ja hallinnon asiakkaiden kannalta tarkoituksenmukaisella tavalla henkilön muun asioinnin yhteydessä – siinä viranomaisessa, missä henkilö kulloinkin asioi. Yhteispalvelussa hoidettaviin rekisteritoimen hoitamiseen ja hakemusten vastaanottoon liittyviin tehtäviin ei sisältyisi julkisen vallan käyttöä, koska Digi- ja väestötietovirastolla säilyisi edelleen rekisterinpitovastuu sekä rekisteröintiin liittyvä päätösvalta tilanteissa, joissa hallinnon asiakkaalle tulisi antaa asiassa päätös.

Väestörekisterikeskuksella ei ole riittävän laajaa toimipisteverkostoa taikka riittäviä resursseja mahdollistaa valtuutusten ja muiden tahdonilmaisujen rekisteröinnin taikka uusien ulkomaan kansalaisen tunnistamiseen käytettävien tunnistusvälineiden hakemista kattavasti. Ehdotus mahdollistaisi julkishallinnon toimipisteverkoston laajemman hyödyntämisen – eli kaikkien valtion ja kunnan viranomaisten sekä Kansaneläkelaitoksen olisi mahdollista toimia ns. rekisteröintipisteinä. Väestörekisterikeskus voisi yhteispalvelulain mukaista menettelyä noudattaen antaa valtuutuksen rekisteröintiin ja tunnistusvälineen myöntämiseen liittyviä tehtäviä esimerkiksi Verohallinnolle tai muulle asiointivaltuuspalvelua hyödyntävälle viranomaiselle taikka muulle yhteispalvelulain soveltamisalaan kuuluvalle viranomaiselle. Kansalaisten asioidessa viranomaisessa ei valtuutuksen rekisteröiminen taikka tunnistusvälineen hakeminen olisi riippuvaista siitä, onko

asiakas käynyt asioimassa Väestörekisterikeskuksessa. Yhtä virastoa laajempi rekisteröintimahdollisuus edistäisi sähköisten palveluiden käyttöä ja parantaisi myös hallinnon asiakkaiden yhdenvertaisuutta mahdollistamalla sähköisen asioinnin laajasti hallinnon asiakkaille.

Käytännössä nämä muutokset toteutuisivat esimerkiksi seuraavissa käyttötapauksissa:

- Kansalainen voi pyytää valtuutuksen rekisteröintiä valtuutusrekisteriin asioidessaan viranomaisen palvelupisteessä. Tällöin esimerkiksi Kansaneläkelaitoksen toimistossa voisi valtuuttaa toisen henkilön apteekkiasiointiin puolestaan. Tällä hetkellä valtuutuksen rekisteröintiä voi pyytää vain sähköisesti kirjautumalla suomi.fi –sivustolle. Kaikki asiakkaat eivät pysty pyytämään valtuutuksen rekisteröintiä sähköisesti (osaamisen tai tunnistusvälineen puuttumisen vuoksi) ja tarvitsevat siksi apua valtuutuksen rekisteröintiin.

- Toinen käyttötapaus koskee edellä mainittujen ulkomaalaisten ja muiden yritysten puolesta asioivien valtuutusten kirjaamista. Esimerkiksi Väestörekisterikeskus ja Verohallinto voivat sopia, että Verohallinto tarjoaa valtuutusten rekisteröintiä kaikille asiakkaille, koska erityisesti Verohallinnon palveluissa yrityksen puolesta asioivia on paljon. Verohallinto tarjoaa vastaavaa palvelua nykyisille Katso-palvelun käyttäjille.

Henkilötietojen käsittely

Esitykseen sisältyy muutamia henkilötietojen käsittelyyn liittyviä säädösmuutoksia. Merkittävin niistä on ehdotettu ulkomaan kansalaisten tunnistusvälineiden rekisteriä koskeva sääntely, jonka osalta erityissäädäntö on katsottu tarpeelliseksi muun muassa sen vuoksi, että rekisteriin sisältyy erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja eli henkilön valokuvien teknisestä vertaamisesta muodostuvia tietoja. Esityksen yhteydessä on arvioitu sääntelykokonaisuuden yhteensopivuus luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 679/2016 kanssa. Lakiehdotusten arvioidaan myös täyttävän perustuslain 10 §:stä seuraavat vaatimukset sen mukaisesti kuin perustuslakivaliokunta on yleisen tietosuoja-asetuksen johdosta lausunnoissaan tarkistanut aiempaa kantaansa henkilötietojen suojan kannalta tärkeistä sääntelykohteista.

Tunnistusvälineen myöntäminen ulkomaan kansalaiselle edellyttää niiden henkilöiden henkilötietojen käsittelyä, joille tunnistusväline on myönnetty, sekä sitä, että myönnetyistä tunnistusvälineistä ja niiden haltijoista pidetään rekisteriä. Näiden rekisteritietojen perusteella on pystyttävä yksiselitteisesti yksilöimään tunnistusväline ja sen haltija. Henkilötietojen käsittely tunnistusvälineen myöntämisen ja palvelun tarjoamisen yhteydessä on siten välttämätöntä. Henkilötietojen käsittely tässä yhteydessä perustuisi tukipalvelulakiin sekä väestötietolakiin. Siten käsittely olisi lainmukaista tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 kohdan c alakohdan nojalla. Silloin kun käsittely perustuu rekisterinpitäjän lakisääteiseen tehtävään, voi kansallinen lainsäätäjä käyttää kansallista liikkumavaraa määritelläkseen tarkemmin esimerkiksi käsiteltävien tietojen tyyppiä tai säilytysaikaa.

Käytännössä tämä tarkoittaa, että yritysten puolesta asioivien ulkomaalaisten henkilöllisyydestä voidaan varmistua nykyistä paremmin. Esitetyllä muutoksella pystytään paremmin yksilöimään yrityksen puolesta asioiva henkilö kuin nykyisellä käyttäjätunnukseen ja salasanaan perustuvalla ratkaisulla.

Asiointivaltuuspalvelun käyttövelvollisuus

Tukipalvelulakiin lisättäisiin käyttövelvoite asiointivaltuuspalveluun siten, että velvollisuus koskisi käyttää asiointivaltuuspalvelun osaa, joka tarjoaa henkilön laillista edustajaa koskevia tietoja. Muutoksella tehostetaan julkishallinnon toimintaa sähköisen asioinnin järjestämisessä. Asiointivaltuuspalvelun kautta käyttäjäorganisaatiot saavat keskitetysti laillista edustamista koskevat tiedot useista perusrekistereistä yhdellä liitynnällä. Käytännössä tämä tarkoittaisi, että asiointivaltuuspalvelua käyttävän käyttäjäorganisaation ei tarvitsisi puolesta-asioinnin oikeuden tarkistamista varten ottaa useita eri tietopalveluja käyttöön erityisesti Väestörekisterikeskukselta ja Patentti- ja rekisterihallitukselta. Käyttövelvoitteella vältytään erillisten yksittäisiin perusrekistereihin

kohdistuvien liityntöjen rakentamiselta käyttäjäorganisaatioiden asiointipalveluihin ja saavutetaan kustannussäästöjä näiden tietojen hakemisessa.

Käyttövelvollisuus edistäisi myös 1.1.2020 voimaan tulevan julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) 20 §:n velvoitteen toteutumista. Säännöksen mukaan viranomaisen on pyrittävä hyödyntämään toisen viranomaisten tietoaineistoja, jos viranomaiselle on oikeus saada tarvittavat tiedot toiselta viranomaiselta teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla. Säännöksen mukaan viranomainen ei saisi myöskään vaatia asiakastaan esittämään tai toimittamaan todistusta tai otetta, jos viranomaisella on oikeus saada toisten viranomaisen tietovarannoista tehtäviensä hoitamista varten tietoja luotettavasti ja ajantasaisesti teknisen rajapinnan tai katseluyhteyden avulla.

Joissakin tapauksissa voisi kuitenkin olla perusteltua, että käyttäjäorganisaatio ottaa käyttöön asiointivaltuuspalvelun sijaan erillisiä kyselypalveluja. Tukipalvelulain 5 §:n 1 momentissa on mahdollistettu käyttövelvoitteesta poikkeaminen esimerkiksi teknisistä tai toiminnallisista taikka kustannustehokkuuteen liittyvistä syistä.

Tukipalvelulaissa ei säädetä viranomaiselle velvollisuutta tarjota luonnollisten tai oikeushenkilöiden laillisille edustajille mahdollisuutta asioida päämiehensä puolesta digitaalisissa palveluissa. Tämä määrittyy muun lainsäädännön perusteella. Uusien sähköisen asioinnin järjestelmien rakentamisen yhteydessä asiointivaltuuspalvelun käyttövelvoite tulisi kuitenkin ottaa huomioon ja pyrkiä mahdollistamaan puolesta-asiointi ensisijaisesti asiointivaltuuspalvelua hyödyntäen.

Tukipalvelulain 10 §:ssä tarkoitetun valtuutuksia ja tahdonilmaisuja koskevan rekisterin käyttöä ei esitetä pakolliseksi, koska osalla viranomaisista on jo nyt käytössä hyvin monimutkaisia valtuutusrakenteita sisältäviä palveluita, joiden korvaaminen suomi.fi –valtuuksilla ei ole järkevää eikä kustannustehokasta.

Maksujen perimisen mahdollistaminen eräiden tukipalvelujen käytöstä

Tukipalvelulakiin lisättäisiin mahdollisuus periä käyttäjäorganisaatiolta tunnistuspalvelujen, verkkomaksamisen kokoamis- ja hallinnointipalvelun sekä asiointivaltuuspalvelun käytöstä maksuja. Maksujen perimisen mahdollistamisen taustalla on kaikissa mainituissa palveluissa se, että tukipalvelujen käyttötapahtumiin (esimerkiksi hallinnon asiakkaan tunnistaminen, maksun maksaminen viranomaiselle ja asiointivaltuutta koskevan tiedon tarjoaminen) liittyy tai voi tulevaisuudessa liittyä tapahtumien määrään sidottuja kustannuksia, joiden osalta rahoitusta ei ole ratkaistu. Näiden palvelujen käyttötapahtumakohtaisiin kustannuksiin liittyy suurta epävarmuutta ja ne voivat vaihdella volyymien muutosten mukaan. Tästä syystä mahdollistetaan tarvittaessa valtion maksuperustelain (150/1992) mukaisten maksujen periminen käyttäjäorganisaatioilta tukipalvelujen käytöstä.

Asiointivaltuuspalvelu sekä tunnistuspalvelut on tarkoitus jatkossakin lähtökohtaisesti tarjota maksuttomina. Verkkomaksamien kokoamis- ja hallinnointipalvelun käytöstä sen sijaan on tarkoitus alkaa periä käyttäjäorganisaatioilta maksuja vuoden 2020 alusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Liityntä johtuu siitä, että Valtiokonttorin tuottaman verkkomaksamisen kokoamis- ja hallinnointipalvelun käytöstä on tarkoitus periä maksuja vuoden 2020 alusta lukien. Vuoden 2020 talousarvioesityksessä Valtiokonttorin toimintamenojen peruslaskelmalla oleva 500 000 euroa ehdotetaan siirrettäväksi uudelle perustettavalle siirtomäärärahamomentille käytettäväksi hallinnon verkkomaksamisen kustannusten alentamiseen nykyisen, Paytrail Oyj:n kanssa tehdyn sopimuksen sopimuskauden loppuun vuosina 2020-2022.